

A fizetési mérleg alakulása a 2002. márciusi adatok alapján

Ezúttal első alkalommal, majd ezt követően negyedévente kerül közlésre a közvetlen tőkebefektetések ágazatok szerinti bontása. Az adatokat bemutató táblák megtalálhatók az MNB honlapján (www.mnb.hu).

A végleges számítások szerint 2002. márciusban 28 millió euró többlettel zárt a folyó fizetési mérleg. Az előző évi márciusi egyenleg 48 millió euró hiányt mutatott. A változásban meghatározó az áruforgalom kiadási többletének csökkenése, valamint a viszonzatlan folyó átutalások bevételi többletének növekedése. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg 90 millió euró hiányt mutat. Márciusban az adósságot nem generáló tőketételeknél mért nettó forrásbeáramlás 58 millió euró volt.

2002. március végén a jegybanki tartalékok értéke 11,0 milliárd euró volt. A nemzetgazdaság bruttó adósságállománya 0,2 milliárd euróval kisebb az előző hónapban mért értéknél. A bruttó külföldi adósság változását lényegében a tranzakciók 0,2 milliárd eurós csökkentő hatása határozta meg. A nettó külföldi adósság alakulása mögött a tranzakciók 0,2 milliárd eurós csökkentő hatását, a keresztárfolyamok, ár és egyéb állományváltozások 0,2 milliárd eurós növelő hatása kompenzálta. A forintban denominált jegybanki értékpapírok és állampapírok állománya 2002. március végén 5,0 milliárd euró volt, 0,2 milliárd euróval magasabb az előző hónapban mért adatnál.

Magyarország külfölddel kapcsolatos adósságállományának alakulása

Milliárd euró

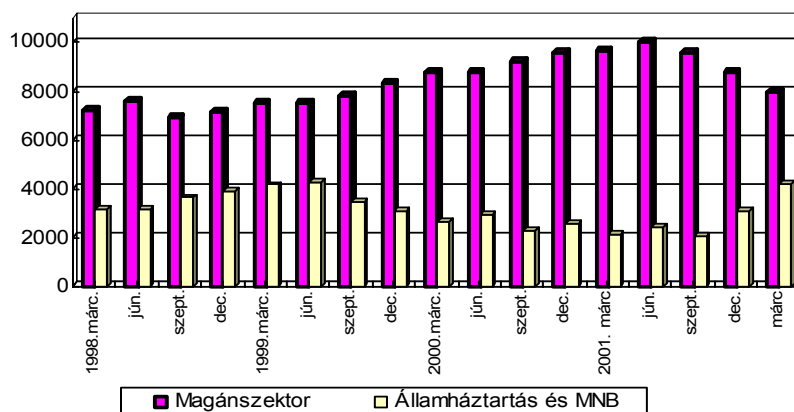
	2002	
	febr.	márc.
I. Nemzetgazdaság (S.1), bruttó adósság (A+B)	37,5	37,3
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	16,6	16,9
A.1. ebből: forint értékpapírok	4,8	5,0
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	20,9	20,4
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	6,2	6,2
II. Nemzetgazdaság (S.1), nettó adósság (A+B)	12,1	12,1
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	3,7	4,2
A.1. ebből: forint értékpapírok	4,8	5,0
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	8,4	7,9
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	3,6	3,5
III. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló bruttó adósság^{a)}	26,4	26,0
IV. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló nettó adósság^{a)}	3,7	3,6

a) tulajdonosi hitelek nélkül

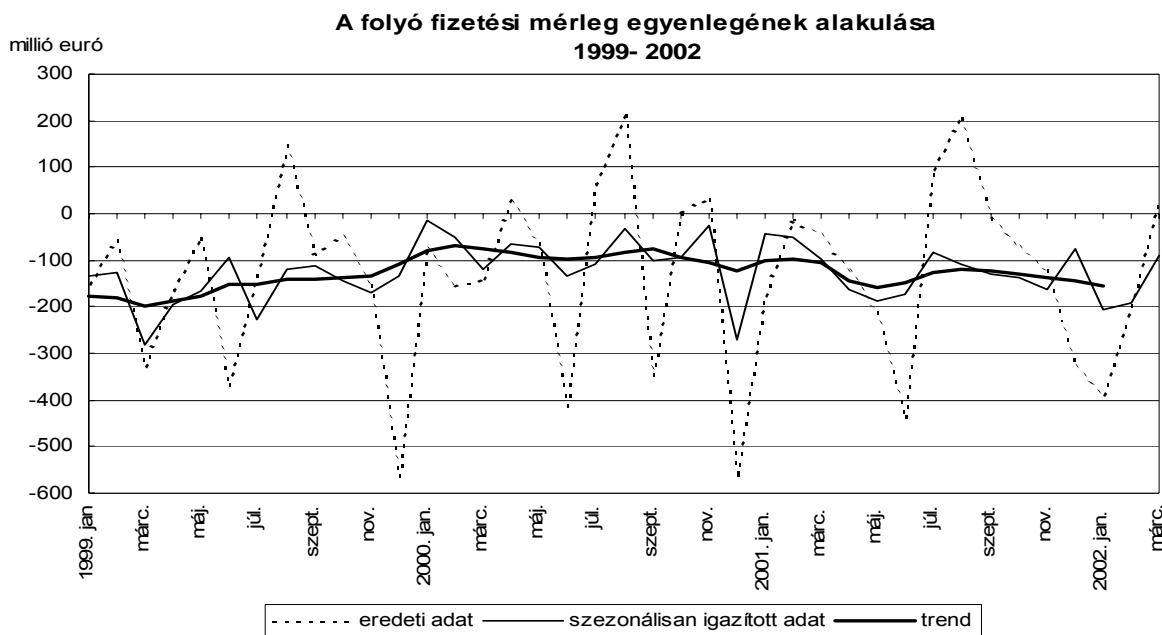
N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

Magyarország nettó adósságállománya, 1998-2002 (szektoronként, tulajdonosi hitelekkel)

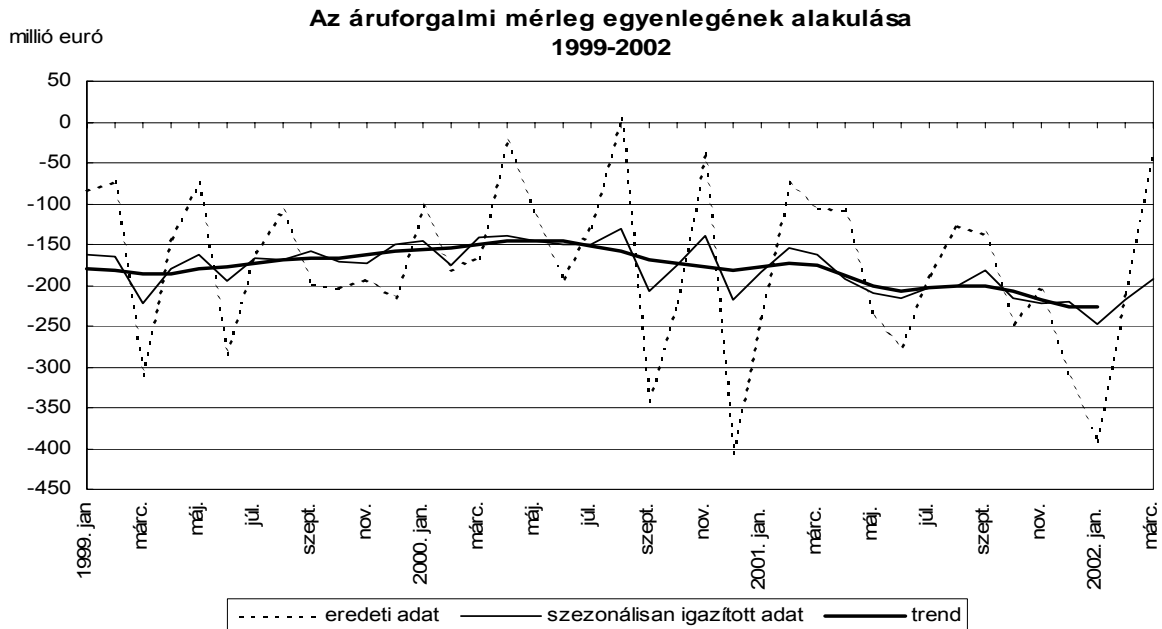
millió euró

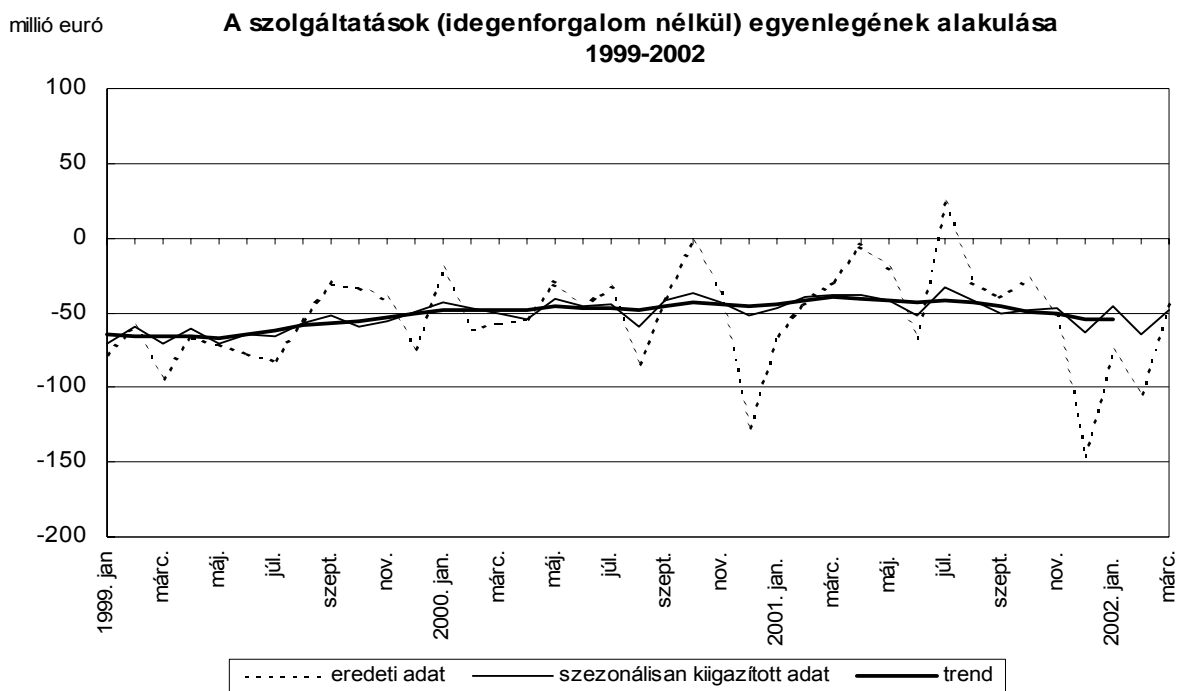
Az államháztartás és az MNB nettó adósságállományának növekedése elsősorban a forintban denominált adósság, míg a magánszektor nettó adósságállományának csökkenése túlnyomórészt a követelések növekedésével magyarázható.

2002. márciusban az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 2732 millió euró export és 2769 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A kivitel 140 millió euróval, a behozatal 72 millió euróval haladja meg az előző év azonos havi adatát. A szezonálisan kiigazított egyenleg márciusban az előző évinél 30 millió euróval nagyobb hiányt mutat.

2002. márciusban, az idegenforgalomban megjelent 263 millió euró bevétel 38 millió euróval alacsonyabb, a 123 millió euró kiadás 16 millióval magasabb az előző év márciusi adatnál. A vizsgált hónapban az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások kiadási többlete 44 millió euró volt, ami 14 millió euróval nagyobb az előző év azonos havában mért értéknél. A szezonális hatások kiszűrésével számított idősor alapján, az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások egyenlegének trendje 2001 nyarától folyamatosan növekvő kiadási többletet mutat.

A tőkebefektetésekhez kapcsolódó 71 millió euró nettó jövedelemkiáramlásból a profitjellegű nettó kifizetés 18 millió euróval, az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkidás 27 millió euróval kisebb az előző évi értéknél.

A viszonzatlan folyó átutalások márciusi 41 millió euró bevételi többlete 31 millió euróval haladja meg a tavaly márciusban regisztrált értéket.

A nem adóssággeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege márciusban 58 millió euró volt. A pénzben, tulajdonosi részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetések értéke 56 millió euró Magyarországra és 5 millió euró külföldre irányuló tőkebefektetés mellett alakult ki. A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél jelentkező nettó forgalom 7 millió euró forrásbeáramlást mutatott.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2001				2002			
	jan.	febr.	már.	jan-már.	jan.	febr.	már.	jan-már.
1. Áruk, egyenleg	-239	-75	-106	-419	-391	-209	-38	-637
1.1. Export	2594	2321	2592	7507	2538	2453	2732	7723
1.2. Import	2833	2396	2697	7926	2929	2662	2769	8360
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	17	54	48	120	-61	4	25	-32
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	65	87	164	316	-20	28	96	104
2.1.1. Export	573	525	613	1711	582	626	623	1832
2.1.2. Import	507	439	449	1395	602	598	527	1728
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-48	-32	-116	-197	-41	-23	-71	-136
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-43	-27	-65	-135	-27	-11	-38	-75
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-4	-5	-51	-60	-16	-9	-33	-57
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	-1	0	-1	-2	1	-4	0	-3
3. Vizonyzatlan folyó átutalások, egyenleg	46	7	10	62	61	7	41	109
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-175	-14	-48	-237	-390	-198	28	-560
5. Nem adóssággeneráló finanszírozás, egyenleg	-162	266	186	290	223	33	58	313
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	-207	267	157	216	135	25	51	210
5.1.1. Külföldön, egyenleg	-313	-3	10	-306	-13	-16	-5	-34
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	105	270	147	523	148	40	56	244
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	45	-1	29	73	88	8	7	103

*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	131	131	194	456	56	132	140	329
bevétel	242	223	301	767	189	246	263	697
kiadás	111	92	107	311	132	113	123	369

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2002		
	jan.	febr.	már.
1. Áruk, egyenleg	-248	-219	-193
1.1. Export	2593	2651	2693
1.2. Import	2887	2908	2882
2. Szolgáltatások és jövedelmek			
2.1. Szolgáltatások			
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	151	203	193
bevétel	317	351	320
kiadás	140	143	135
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-46	-64	-48
bevétel	388	400	403
kiadás	439	465	451
2.2. Jövedelmek			
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-51	-52	-46
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-54	-53	-51
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	1	-4	0
3. Vizonyzatlan folyó átutalások, egyenleg	33	34	40
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-206	-190	-90

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2001											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szep.	okt.	nov.	dec.
1. Áruk, egyenleg	-184	-154	-163	-192	-210	-215	-203	-201	-181	-216	-221	-221
1.1. Export	2574	2548	2540	2617	2612	2708	2691	2628	2618	2590	2640	2599
1.2. Import	2792	2641	2747	2800	2824	2871	2880	2786	2766	2846	2918	2855
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	225	207	240	234	239	246	263	247	258	248	262	257
bevétel	389	328	359	359	367	370	372	365	368	363	372	360
kiadás	118	117	117	101	128	119	120	145	120	135	127	113
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-46	-39	-39	-38	-42	-52	-33	-42	-50	-48	-47	-63
bevétel	312	315	333	346	347	352	379	371	365	364	379	381
kiadás	367	354	368	371	381	402	409	399	407	419	431	447
2.2. Jövedelmek												
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-59	-70	-64	-79	-80	-76	-66	-58	-55	-68	-66	-45
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-48	-50	-60	41	-51	-45	-55	-49	-52	-54	-51	-45
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	-1	0	-1	1	1	1	0	0	0	1	1	2
3. Viszonytalan folyó átutalások, egyenleg	23	22	17	22	19	21	25	24	30	27	28	32
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-45	-50	-98	-164	-188	-173	-85	-108	-129	-136	-162	-77

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2002. március hónapban az euró átlagos árfolyama 244,71, a dollár átlagos árfolyama 279,48 forint, valamint az euró hó végi árfolyama 243,50, a dollár hó végi árfolyama 279,18 forint volt.

* * * * *

a) Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2002 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A folyó fizetési mérleg összetevőinek szezonális kiigazítása az Eurostat ajánlásaival összhangban a Demetra interface-n belül a SEATS TRAMO software-rel történik.
- 2) Az *ünnepek* hatását a magyarországi ünnepekre elkészített beépített változó segítségével, a *munkanaphatást* pedig két regresszós változó felhasználásával szűrjük ki.
- 3) A *kiugró értékek* azonosítása az alapbeállítás szerint történik, mind a három outlier- típus azonosítását megengedve.
- 4) A szezonálisan kiigazított idősorok stabilitása, a *revíziók minimalizálása* érdekében a rendelkezésre álló idősorokat 1994-től igazítjuk, valamint egy éven keresztül ugyanazt a modellbeállítást alkalmazzuk. A megjelenő publikációkban a program által számolt trend helyett a szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi $(yt = 1/9xt-2 + 2/9xt-1 + 3/9xt + 2/9xt+1 + 1/9xt+2)$ mozgóátlagot szerepeltetjük.
- 5) Az egyenlegekre nézve direkt kiigazítást alkalmazunk, ami annyit jelent, hogy az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.
- 6) A munkajövedelmek időszora nem tartalmaz szezonális hatást, ezért a táblázatban az eredeti adatok szerepelnek.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statistika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).

Budapest, 2002. május 21.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY